

Advies over de beleidsbrief Onderwijs 2017-2018

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 27 oktober 2017

Uitgebracht door de Algemene Raad op 23 november 2017 met eenparigheid van stemmen

Voorbereiding: werkgroep Beleidsnota-Programmadecreet op 8 november 2017 en 16 november 2017 onder voorzitterschap van Mia Douterlungne.

Werden geconsulteerd: Raad Secundair Onderwijs op 9 november 2017, Raad Hoger Onderwijs op 14 november 2017, Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 14 november 2017, Raad Basisonderwijs op 15 november 2017

Dossierbeheerder: Koen Stassen

1	SITUERING	2
2	INHOUDELIJKE PRIORITEITEN VOOR HET WERKJAAR 2017-2018	2
3	BELANG VAN EEN KWALITEITSVOLLE IMPLEMENTATIE	3
3.1	TIJD	3
3.2	ONDERSTEUNING	3
3.3	MIDDELEN	4
3.4	DRAAGVLAK EN PARTICIPATIEF BELEID	4
3.5	COHERENT BELEID	5
3.6	MONITORING EN IMPACTMETING	5
3.7	LANGETERMIJNPERSPECTIEF	5
3.8	COMMUNICATIE	5
4	BEDENKINGEN BIJ SPECIFIEKE BELEIDSINITIATIEVEN	6
4.1	STRATEGISCH DOEL 1: TALENTEN VAN ELKE LERENDE TEN VOLLE ONTWIKKELEN	6
4.2	STRATEGISCH DOEL 2: VOLDOENDE, DESKUNDIG EN GEMOTIVEERD ONDERWIJSPERSONEEL GARANDEREN	9
4.3	STRATEGISCH DOEL 3: ONDERWIJNSINSTELLINGEN VERSTERKEN	9
4.4	STRATEGISCH DOEL 4: WERK MAKEN VAN EEN MASTERPLAN SCHOLENBOUW	10
4.5	STRATEGISCH DOEL 5: TOPKWALITEIT REALISEREN	10
4.6	AANDACHT VOOR TRANSVERSAAL BELEID	10

1 Situering

De minister van Onderwijs bezorgde de Vlaamse Regering haar beleidsbrief voor het werkjaar 2017-2018 op 27 oktober 2017. In die beleidsbrief beschrijft de minister de realisaties van het afgelopen werkjaar en schetst ze haar beleidsplannen voor het nieuwe werkjaar.

Omdat we in het voorlaatste jaar van de legislatuur zitten, breekt voor het beleidswerk de fase van de implementatie aan. Dat heeft impact op de aard van dit advies. Naast het geven van een aantal prioriteiten voor het komend werkjaar, gaat de Vlor ook na of de kritische voorwaarden voor een kwaliteitsvolle implementatie aanwezig zijn. Daarnaast geeft de raad een aantal specifieke opmerkingen bij de verschillende beleidsplannen.

2 Inhoudelijke prioriteiten voor het werkjaar 2017-2018

Als we de prioriteiten bekijken die de Vlor meegaf in het advies over de beleidsbrief 2016-2017, blijkt dat de minister bijna alle dossiers in een definitieve plooi heeft doen vallen.¹ Dat heeft zich vooral vertaald in voorontwerpen van decreet die aan de Vlaamse Regering werden voorgelegd en waarover de Vlor ook advies heeft gegeven. De inhoud van die adviezen van het afgelopen jaar wordt in dit advies niet herhaald. De raad rekent er op dat ze gehanteerd worden bij de verdere uitwerking van het beleid.

Hoewel er het afgelopen werkjaar veel werk verzet is, blijven er een aantal thema's onderbelicht in de beleidsbrief. Omdat het einde van de legislatuur nadert, moeten deze dossiers dringend worden aangepakt. De Vlor geeft daarom een aantal inhoudelijke prioriteiten mee voor het werkjaar 2017-2018:

- ─ een herziening van het inschrijvingsbeleid leerplichtonderwijs;
- ─ een versterking van de leraren en het schoolteam: inhoud van de lerarenopleidingen, loopbaandebat inclusief professionalisering, schoolleiderschap, ...
- ─ een ambitieus, legislatuuroverstijgend toekomstplan basisonderwijs in opvolging van het Vlor-advies;²
- ─ een taalbeleid voor het hoger onderwijs in opvolging van het Vlor-advies.³

Naast de implementatie van een aantal cruciale dossiers die het afgelopen jaar resulteerden in voorontwerpen van decreet, beschrijft de beleidsbrief ook heel wat projecten en instrumenten waarvan het niet altijd duidelijk is binnen welke langetermijnvisie ze passen. Dat geeft de indruk van een versnipperde inzet van middelen. De Vlor vindt het belangrijk dat deze projecten structureel bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs.

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de beleidsbrief 2016-2017](#), 24 november 2016.

² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over een toekomstplan voor het basisonderwijs](#), 8 maart 2017.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies taalbeleid in het Vlaamse hoger onderwijs](#), 14 februari 2017.

3 Belang van een kwaliteitsvolle implementatie

Voor heel wat dossiers zijn de krijtlijnen het afgelopen jaar duidelijk geworden via voorontwerpen van decreet. Omdat het de ambitie moet zijn om te komen tot een kwaliteitsvolle implementatie van deze dossiers, moet er voldaan worden aan een aantal randvoorwaarden.

3.1 Tijd

Momenteel komen er vanuit verschillende hoeken signalen over implementatieproblemen die het gevolg zijn van de tijdsdruk. Een belangrijk voorbeeld daarvan is het ondersteuningsmodel dat een enorme druk zet op personeel en directies van scholen en clb en dat er tot op vandaag nog niet in slaagt om alle kinderen met specifieke noden de nodige ondersteuning te bieden.

De Vlor begrijpt dat de minister vaart wil zetten achter een aantal dossiers, maar dat mag niet ten koste gaan van een kwaliteitsvolle implementatie. De legislatuur duurt nog twee jaar en de raad vraagt dan ook om die ten volle te benutten. Hij vraagt om een realistische ingangsdatum te voorzien voor de nieuwe decreten, zodat ze goed voorbereid kunnen worden en positief kunnen starten. Voorbeelden hiervoor zijn de modernisering van het secundair onderwijs en het duaal leren waarvan de Vlor recent aangedrongen heeft op een uitstel van de implementatiedatum.⁴

3.2 Ondersteuning

Daarnaast merkt de Vlor op dat er heel wat geïnvesteerd werd in tools en websites om het onderwijsveld en de partners te ondersteunen. Dat volstaat echter niet om een duurzame impact te hebben. Er moet steeds gewerkt worden aan een gedragen implementatiestrategie waarbij elke onderwijsactor zijn rol opneemt en in staat wordt gesteld om zijn verantwoordelijkheid op te nemen.

De Vlor verwijst daarvoor graag naar twee positieve voorbeelden:

- De door de Vlor gevraagde, en nu ook voorziene, ondersteuning van de implementatie van Columbus via projecten van de pedagogische begeleidingsdiensten:
De Vlor vraagt aan de minister om het overlegplatform SOHO als stuurgroep te laten opereren zodat de projecten zo goed mogelijk aansluiten op de visie die de raad uitwerkte in zijn draaiboek.
- Het project 'Slim gedeeld' heeft er met een relatief beperkt budget voor gezorgd dat er lokaal heel wat samenwerking groeide en weerstand doorbroken werd voor het openstellen van schoolgebouwen. Het is positief dat dit wordt verdergezet.

Daarnaast zijn er ook een aantal dossiers waarvoor de raad wil beklemtonen om voldoende ondersteuning te voorzien:

- De randvoorwaarden voor de omslag naar een nieuw kwaliteitsbeleid (onderwijsinspectie 2.0) moeten worden ingevuld. De sterkere focus op de ontwikkeling van een eigen

⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over het voorontwerp van decreet duaal leren](#), 12 oktober 2017; Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [De modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs](#), 3 oktober 2017.

kwaliteitsbeleid vraagt een omslag van heel wat scholen waarbij ze ondersteuning kunnen gebruiken. Daarnaast ondersteunt de raad het principe van een zesjaarlijkse doorlichting, maar vraagt hij dat dit ook haalbaar is voor de onderwijsinspectie.⁵

- ─ In het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding wordt de interne leerlingenbegeleiding een erkenningsvoorwaarde voor scholen. De Vlor vindt leerlingenbegeleiding een kernproces van onderwijsinstellingen en vindt dan ook dat de scholen hierbij de nodige ondersteuning moeten kunnen krijgen.⁶

3.3 Middelen

In recente adviezen over de begroting waardeert de Vlor de extra investeringen voor het onderwijs en het uitblijven van nieuwe besparingen, maar vraagt hij tegelijkertijd om een rechtzetting van diverse besparingen uit het verleden die blijven doorwerken.⁷ Daarnaast blijven er ook middelen nodig voor de implementatie van nieuwe initiatieven.

De kosten van het onderwijs blijven de Vlor zorgen baren. Verschillende signalen vanuit het veld en de wetenschap geven aan dat financiële barrières de gelijke onderwijskansen en democratisering verhinderen. De Vlor verwacht hier bijkomende initiatieven inzake kostenbeheersing voor ouders en studenten in heel het onderwijs.

3.4 Draagvlak en participatief beleid

De minister gaf in haar beleidsnota aan dat dialoog en cocreatie uitgangspunten zijn voor haar beleid. De Vlor is dan ook tevreden dat er in de beleidsbrief regelmatig wordt verwezen naar zijn adviezen, ook die op eigen initiatief. Cocreatie blijft een belangrijk aandachtspunt bij het uitzetten van een realistische en haalbare implementatie. De Vlor dringt er daarom op aan dat dit in nauw overleg gebeurt met de onderwijspartners en dat de Vlor-adviezen daarbij ook maximaal worden gevolgd. Het zijn immers breed gedragen adviezen waarin de onderwijspartners de lijnen uitzetten die haalbaar, wenselijk en aanvaardbaar zijn. De raad vraagt om ook maximaal betrokken te worden in de advisering van verder regelgevend werk zoals cruciale besluiten van de Vlaamse Regering die zorgen voor de concretisering van de verschillende decreten. Daarnaast worden er nog een aantal visieteksten, kaders e.d. uitgewerkt in het komende werkjaar. Ook daarbij is het belangrijk dat de Vlor constructief kan meedenken. Het gaat dan bijvoorbeeld om het toekomstplan basisonderwijs, de visietekst over leerwinkels, de tekst over de aanloopfase in duaal leren en het kader voor leerlingen met meervoudige beperkingen. In die zin is de raad tevreden dat hij een advies kan uitbrengen over het voorstel van decreet over de onderwijsdoelen in het leerplichtonderwijs.

In zijn advies over de beleidsnota vroeg de Vlor al voldoende aandacht voor een sterker participatief beleid, waarin ook de rol van ouders en leerlingen erkend wordt.⁸ Daarom vindt de raad het jammer dat de ouderverenigingen nergens in de beleidsbrief als partner worden

⁵ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de onderwijsinspectie 2.0](#), 28 september 2017.

⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding](#), 28 september 2017.

⁷ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen onderwijs](#), 17 oktober 2017; Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies programmadecreet 2018](#), 17 oktober 2017.

⁸ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de beleidsnota Onderwijs 2014-2019](#), 27 november 2014.

opgenomen. In hun beheersovereenkomst krijgen zij nochtans de opdracht om een aantal beleidsinitiatieven te ondersteunen. Zeker in het licht van gelijke onderwijskansen is de ondersteuning van ouders een cruciale pijler voor slaagkansen in het onderwijs. Daarnaast moeten ook de leerlingen kunnen blijven wegen op een aantal cruciale dossiers zoals de ontwikkeling van de eindtermen, maar ook op de evaluatie van het participatiedecreet die niet echt op gang komt.

3.5 Coherent beleid

Heel wat dossiers die nu in de implementatiefase komen, zijn sterk met elkaar verbonden. Dat betekent dat de onderlinge impact van de verschillende dossiers op voorhand goed moet ingeschat worden. De Vlor vraagt permanente aandacht voor de consequenties van het ene dossier op het andere. In concreto gaat het onder meer over de samenhang tussen:

- de eindtermen en de modernisering secundair onderwijs;
- het duaal leren en de modernisering secundair onderwijs;
- de aanloopfase in duaal leren en NAFT;
- de verschillende beleidsinitiatieven voor de lerarenopleiding en het lerarenprofiel;
- het M-decreet en het ondersteuningsmodel en leerlingenbegeleiding.

3.6 Monitoring en impactmeting

Bij nieuwe beleidsinitiatieven moet er vanaf de implementatiefase worden ingezet op monitoring en impactmeting zodat bijsturing op korte of middellange termijn mogelijk is. De Vlor vraagt nadrukkelijk om geïnformeerd te worden over de resultaten van die monitoring zodat ze kunnen dienen voor verder advies- en overlegwerk.

3.7 Langetermijnperspectief

Heel wat van de initiatieven die nu genomen worden, hebben gevolgen voor de volgende legislatuur. De Vlor vindt het belangrijk om de continuïteit te garanderen door een legislatuuroverstijgend perspectief mee te nemen. Zo werd er in de vorige beleidsbrief een aanzet gegeven tot legislatuuroverstijgend werken voor een toekomstplan basisonderwijs, maar komt dit te weinig uit de verf in de huidige beleidsbrief.

3.8 Communicatie

De Vlor vindt het belangrijk dat alle betrokkenen correct, op het juiste moment en toegankelijk geïnformeerd worden over nieuwe beleidsinitiatieven. De minister geeft aan dat ze kort op de bal blijft communiceren over belangrijke beleidsontwikkelingen. De Vlor vraagt om daarbij te bewaken dat deze communicatie niet tot foutieve verwachtingen leidt in het onderwijsveld. Bij de communicatie moet daarenboven de nodige aandacht gaan naar ondersteuning van ouders en leerlingen.

4 Bedenkingen bij specifieke beleidsinitiatieven

4.1 Strategisch doel 1: Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen

4.1.1 Basisonderwijs

De Vlor verwacht een ambitieus en legislatuuroverstijgend toekomstplan basisonderwijs zoals dat werd aangekondigd in de beleidsbrief 2016-2017. In die zin is de raad teleurgesteld in de passage die hierover is opgenomen in de beleidsbrief 2017-2018. Die geeft immers de indruk dat er een aantal versnipperde initiatieven genomen zullen worden in verband met de werkmiddelen, partnerschap met de ouders, schoolleiders en taallessen/taalinitiatie. Hoewel er enkel in de paragraaf over het lager onderwijs wordt verwezen naar het toekomstplan, benadrukt de raad dat het toekomstplan moet gaan over het kleuter- én lager onderwijs. De Vlor gaat er van uit dat er maximaal rekening wordt gehouden met zijn advies daarover.⁹

Wat de werkmiddelen betreft, gaat de raad uit van een groeipad naar een gelijkschakeling van de middelen voor het kleuter- en lager onderwijs.

De timing voor de invoering van het nieuwe getuigschrift basisonderwijs moet gekoppeld worden aan de invoering van de modernisering secundair onderwijs. Dat garandeert de continuïteit voor de scholen en bevordert de vlotte communicatie naar ouders en leerlingen.

De verwijzing naar de projecten differentiatie mag geschrapt worden in §1.1.1 want die hoort thuis bij het lager onderwijs. Daarenboven staat de teneur van het project accurater beschreven in §1.1.2.

4.1.2 Modernisering secundair onderwijs

In haar beleidsbrief houdt de minister vast aan de implementatie van een gemoderniseerd secundair onderwijs vanaf 1 september 2018. De Vlor herhaalt dat deze implementatiedatum onhaalbaar is en vraagt die dan ook te herzien. Er is immers nog geen zicht op de eindtermen of het overzicht van het aanbod. Daarnaast moeten er nog heel wat belangrijke aspecten bij besluit van de Vlaamse Regering geregeld worden. De Vlor vraagt daarbij maximaal betrokken te worden.¹⁰

De ingangsdatum is bovendien om vele redenen problematisch voor de scholen. Zij hebben voldoende tijd nodig om keuzes te maken in functie van hun toekomstig schoolconcept en aanbod en om organisatorische maatregelen te nemen die daarmee samenhangen zoals het aanpassen van het schoolreglement, informatie geven aan ouders en leerlingen, ...

4.1.3 Hoger onderwijs

De Vlor vindt het positief dat zijn advies over internationalisering in het hoger onderwijs als basis wordt genomen voor het uitwerken van een Vlaamse strategie.

⁹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over een toekomstplan voor het basisonderwijs](#), 8 maart 2017.

¹⁰ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [De modernisering van de structuur en de organisatie van het secundair onderwijs](#), 3 oktober 2017.

De raad is eveneens tevreden dat er verder wordt gewerkt aan de registratie van kansengroepen, een thema dat hij al sinds 2007 op de agenda zet.

4.1.4 Volwassenenonderwijs

De Vlor benadrukt dat de minister steeds de brede opdracht van het volwassenenonderwijs moet meenemen in haar beleid. Uit de voorgestelde acties blijkt dat de rol van het volwassenenonderwijs vooral wordt vernauwd tot de tweedekansfunctie.

Het is belangrijk dat de Vlor zich kan uitspreken over de visietekst over de leerwinkels die de minister zal uitwerken op basis van de resultaten van het GOAL-project.

De raad vraagt expliciet om de opmerkingen uit zijn advies over het voorontwerp van het financieringsdecreet volwassenenonderwijs mee te nemen in de verdere beleidsvoering.¹¹

4.1.5 Kunstonderwijs

De Vlor verwacht dat de overheid voldoende middelen toekent aan de academies om de decretale opdracht op een kwaliteitsvolle wijze te kunnen uitvoeren. Minimaal moeten de werkmiddelen voor de verschillende domeinen aangepast worden zodat de reële kost gedekt is.¹²

De aansturing van het project Kunstkuur moet voldoende vanuit een onderwijsbril gebeuren. Bovendien moet de kwaliteit gewaarborgd zijn en moeten de projecten voldoende aansluiting vinden bij de leerplannen. De Vlor is bereid hierin een rol te spelen.

4.1.6 Onderwijsdoelen

De Vlor is tevreden dat hij een advies kan uitbrengen over het voorstel van decreet over de onderwijsdoelen. Voor zijn standpunt daarover verwijst hij naar het advies dat hij zal uitbrengen in de loop van december 2017.¹³

4.1.7 Leren en werken

In zijn advies over het voorontwerp van decreet duaal leren herhaalde de Vlor zijn vraag voor uitstel van een organieke regeling voor duaal leren. De raad vindt het belangrijk dat de pilootfase optimaal wordt benut en uitgebreid voordat dit wordt verankerd in de regelgeving. Elementen waarover de raad bezorgd is, zijn onder meer de aanloopfase, het statuut, de leervergoeding en de vakantieregeling voor de jongeren, de financiering van de trajectbegeleiding, de afstemming met NAFTA, de concretisering van gedifferentieerde studiebekrachtiging, ...¹⁴

De raad vraagt om zeker betrokken te worden bij de uitwerking van de visie op de aanloopfase.

¹¹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies over het financieringsdecreet volwassenenonderwijs](#), 3 oktober 2017.

¹² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs](#), 27 juni 2017.

¹³ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over voorstel van decreet over de leerdoelen](#).

¹⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over het voorontwerp van decreet duaal leren](#), 12 oktober 2017.

4.1.8 Onderwijs-arbeidsmarkt

De raad stuurde in juni 2017 een brief naar minister De Block waarin hij zijn steun uitsprak voor het standpunt van de Vlaamse Regering om zo snel mogelijk een eigenstandig profiel van verpleegkundige op niveau 5 te verankeren in de federale regelgeving. Ondertussen ontving de raad een antwoord van minister De Block waarin ze aangeeft het standpunt van de Vlaamse Regering niet te delen en opteert voor een strikte omzetting van de Europese richtlijn. De raad blijft de Vlaamse Regering expliciet steunen in zijn standpunt om de leerladder voor de gezondheidszorgberoepen te behouden, inclusief de hbo5 verpleegkunde.

4.1.9 Studiekeuzebegeleiding

De Vlor is tevreden dat de door de Vlor gevraagde ondersteuning van de implementatie van Columbus via projecten van de pedagogische begeleidingsdiensten er komt. De raad vraagt aan de minister om het overlegplatform SOHO als stuurgroep te laten opereren zodat de projecten zo goed mogelijk aansluiten op de visie die de raad uitwerkte in zijn draaiboek.

De Vlor vraagt dat de minister zich buigt over de vraag naar de herwerking en verbreding van Columbus zodat dit instrument voor alle leerlingen nuttig kan zijn. De raad vroeg in een eerder advies bijzondere aandacht daarbij voor de studiekeuzebegeleiding van kwetsbare jongeren en het belang van het partnerschap met ouders.¹⁵

De Vlor vindt het belangrijk te benadrukken dat de niet-bindende toelatingsproeven en instaproef geen toelatingsproeven zijn, maar ijkingsstoetsen. Hij vraagt om de benaming dan ook in die zin aan te passen. De raad vraagt ook om eerst te onderzoeken welke effecten deze toetsen hebben op het vlak van gendergelijkheid en sociale bias, alvorens ze uit te breiden voor andere opleidingen.

De raad werkt dit werkjaar aan bijkomend advies over de toelatingsproef arts/tandarts.¹⁶

4.1.10 Ondersteuning van lerenden

De Vlor organiseert jaarlijks een overleg om het actieplan 'Samen tegen schooluitval' op te volgen en te zorgen voor informatiedoorstroming naar de verschillende onderwijspartners.

De raad vraagt dat de beleidsevaluatie van het participatiedecreet niet stil valt en effectief wordt uitgevoerd.

In de paragraaf over studentenparticipatie staat er foutief VLIR waar er Vlor moet staan. De raad bracht recent een advies uit over studentenparticipatie.¹⁷

¹⁵ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies 'Naar een versterking van onderwijsloopbaanbegeleiding voor jongeren die \(willen\) doorstromen naar de arbeidsmarkt'](#), 29 juni 2017.

¹⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies over de zin van een toelatingsproef arts/tandarts](#).

¹⁷ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies over het stimuleren van studentenparticipatie](#), 9 mei 2017.

4.1.11 Specifieke onderwijsbehoeften

In haar beleidsbrief geeft de minister aan welke middelen er vrijgemaakt werden voor het ondersteuningsmodel en welke stappen er gezet werden. De gevraagde versterking van de fases 0 en 1 ontbreekt echter.

De raad dringt er op aan dat de signalen uit het onderwijsveld voldoende aan bod komen in de monitoring van het ondersteuningsmodel en dat dit leidt tot een bijsturing van het beleid.

4.1.12 School- en studietoelagen

De Vlor vraagt dat er een kostenbeheersingsbeleid wordt uitgewerkt, waarbij de studiekostenmonitor als vertrekpunt kan dienen. De Vlor betreurt dat deze monitor zo lang op zich laat wachten. Dat houdt het risico in dat er niks meer mee gebeurt tijdens deze legislatuur. Daarenboven mag het kostenbeheersingsbeleid niet beperkt blijven tot het leerplichtonderwijs, er is ook een uitbreiding nodig naar het hoger onderwijs.

4.1.13 Geletterdheid en mediawijsheid

De Vlor vindt het positief dat er voorleessoftware ter beschikking wordt gesteld aan alle leerlingen. De raad vraagt wel dat daarbij voldoende aandacht is voor de begeleiding van ouders en scholen om ervoor te zorgen dat deze ondersteuning bij alle leerlingen terecht komt die hier nood aan hebben.

4.1.14 Leerlingenvervoer

De Vlor volgt dit dossier verder op via een halfjaarlijkse toelichting van de projecten. Hij dringt aan op een grondige evaluatie wanneer de resultaten van de projecten omgezet worden in structureel beleid.

4.2 Strategisch doel 2: Voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel garanderen

De Vlor steunt de initiatieven die genomen worden met het oog op de versterking van de leraar. Hij vindt het belangrijk dat de brede discussie over de inhoud van de lerarenopleiding wordt gevoerd, er een loopbaanpact komt tijdens deze legislatuur en er wordt nagedacht over de rol van de schoolleider.

4.3 Strategisch doel 3: Onderwijsinstellingen versterken

4.3.1 Inschrijvingsbeleid

De Vlor verwacht dat er duidelijkheid komt over het inschrijvingsbeleid en vraagt om dit volgend jaar als een prioriteit op te nemen.

4.3.2 Internaten

De Vlor vraagt transparantie over de verdere transitie van de IPO's. Daaraan gekoppeld, betreurt de raad dat internaten buitengewoon onderwijs niet meegenomen worden in het kwaliteitskader dat samen met de zorginspectie wordt uitgewerkt voor internaten.

4.3.3 Werkingsmiddelen leerplichtonderwijs evalueren

De Vlor brengt dit werkjaar een advies op eigen initiatief uit over krachtlijnen voor een vernieuwd GOK-beleid. Daarbij wordt er onder meer vertrokken van een aantal recente onderzoeksrapporten waarnaar de minister ook verwijst in haar beleidsbrief.

4.3.4 Internationaal

De Vlor blijft het Bolognaproces opvolgen en bracht hier recent een advies over uit.¹⁸ Mogelijk volgt er een advies naar aanleiding van de Parijsconferentie. De raad vindt het goed dat Vlaanderen het ASEM-secretariaat opneemt en gaat na welke mogelijkheden dat met zich meebrengt.

4.4 Strategisch doel 4: Werk maken van een masterplan scholenbouw

Zie punt 3.2 over het project 'Slim gedeeld'

4.5 Strategisch doel 5: Topkwaliteit realiseren

De randvoorwaarden voor de realisatie van inspectie 2.0 moeten ingevuld worden (zie punt 3.2).

4.6 Aandacht voor transversaal beleid

4.6.1 Onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers

De Vlor werkt dit jaar een strategische verkenning af over vluchtelingen in het onderwijs.

De raad herhaalt zijn vraag om de financiële ondersteuning voor bijkomende anderstalige kleuters in het gewoon basisonderwijs recurrent te maken gezien de instroom van anderstalige kleuters een constante is.

Hij brengt ook het advies over de vluchtelingenproblematiek in het hoger onderwijs onder de aandacht en vraagt dat dit wordt opgevolgd.¹⁹

4.6.2 Horizontale beleidsplannen

De Vlor vraagt specifieke aandacht voor de afstemming tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn omdat er heel wat regelgeving en financiering overlappen en kunnen botsen.

Het valt de raad op dat er geen initiatieven worden genomen voor flankerend onderwijsbeleid. Hij dringt aan op de nodige uitvoeringsbesluiten bij het decreet.

¹⁸ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies over de toekomst van het Bolognaproces](#), 9 oktober 2017.

¹⁹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Hoger Onderwijs. [Advies over de vluchtelingenproblematiek in het Vlaamse hoger onderwijs](#), 14 maart 2017.

Tot slot vindt de raad het belangrijk dat de conceptnota over de opvang en vrije tijd van schoolkinderen wordt uitgevoerd en dat hierbij rekening wordt gehouden met zijn advies daarover.²⁰

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
voorzitter

²⁰ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over de conceptnota 'Krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van schoolkinderen'](#), 30 september 2015